Gődény Jonatán

A DUALITÁS SZEREPE A POLITIKÁBAN

Minthogy a politika alatt mi kizárólag jobboldali vagy spiritualitás által áthatott politikát értünk, nem tartottuk szükségesnek, hogy a címben ezt külön jelezzük. Nem azoknak kívánunk tanácsokkal szolgálni ehelyütt, akik a politika területén kicsinyes vagy egyenesen sötét érdekeik kiszolgálása és elhazudott életük mentegetése okán tenyésznek. Meglátásainkból nem profitálhat az, aki középszerű, langyos életeszményeket, kötelességtől elszakítottan kezelt „jogokat", a gyávaság és a tehetetlenség mesterséges „erényeit" piedesztálra állítva, a közösséget nem fölemelni és megnemesíteni, sokkal inkább „megbuherálni" akarja. Elveink nem fognak tetszeni a parlamentben és a polgármesteri székekben penészedő, bogaras szerelőkhöz hasonlatos pártkatonáknak, akik statisztikai bűvészkedésekkel, bevett pszichológiai és szociológiai fogásokkal, általtekintélyekre való hivatkozásokkal takargatják egyre profibb módon eltitkolt hitványságukat. Nem veszi hasznát az sem, aki úgy véli, a jelenlegi helyzet gyökeres változásához egy-két „forradalmi" ötlet megvalósítása elegendő volna. Ugyanígy az sem, aki szerint a szellemi hagyományok fényében megvilágított politikai írások csupán szófecsérlések, a túl sok szabadidővel megáldott „idealista" unaloműzési kísérletei. Ellenben a jelen írás mindazokhoz szól, akik képesek korunk kimondott és kimondatlan elvárásait elvetve gyökeresen új alapra helyezni a politikát: az emberi tisztaság és a soha ki nem alvó szellemi törekvés bázisára.

Az individuum kettőssége és a személyes viszonyulás fontossága

Meggyőződésünk, hogy abból az életidegen, rideg, „hivatalos" politikai atmoszférából, amely korunk sajátja, csakis a politikával való közvetlen, mondhatni intim álláspont felvétele nyújthat teljesértékű kiutat. Személyessé, emberivé kell tennünk a politikát, olyanná, ahol a *jelenlét* ereje újra hangsúlyt kap. Ahol többé nem mi viszonyulunk a politikához, hanem az hozzánk. Ahol a kiforrott jellem határoz, amely elég erős ahhoz, hogy ezzel a gépiesített monstrummal is megbirkózzon, és azt egy szellemi fensőbbség jegyében átalakítsa. Ez a személyes és élő kapcsolódás lesz az alapja az alább vázolt kettősségek helyes kezelésének.

Mint korábbi írásunkban említettük,[1] az ember számára felmerülő egyik legsúlyosabb kettősség abban mutatkozik meg, amit *énnek* és *nem-énnek* nevezünk. Individualitásunknak van egy kisebb-nagyobb köre, amin túl nem nevezhetjük a dolgokat sajátunknak, ami fölött nem gyakorolhatjuk szuverenitásunkat. Politikánk célja, hogy a kezdetben részlegesen jelenlévő szabadságot és uralmat azon dolgokban is megtapasztaljuk és érvényesítsük, amelyek eleddig

[1] Gődény Jonatán: A nem-kettősség politikája. *Magyar Hüperión* (Budapest) 1. évf. 3. sz. (2013) 359–365. o.

korlátként, akadályként, távolságként merültek fel a számunkra.

Eme ontológiai kettősség (én és nem-én) – noha akcióink eredményessége leginkább az ezzel kapcsolatos átélésektől függ – már nem a szorosan vett politikai szinthez tartozik. Ugyanekkor a politikai síknak, illetve a politikai kettősségeknek is ez az origója, ami miatt szót kell ejtenünk róla. Nem lenne sem jobb-, sem baloldal, sem kormány, sem ellenzék, sem történelem, sem (földi) hierarchia, ha az én és a nem-én szembenállását maradéktalanul felszámolnánk. Az emberi egység állapotában, ahol bármiféle relatív különbözőség érvényét veszti, – beteljesítve célját – megszűnik a politika, mert megszűnik különállónak lenni a világ. Ezen a ponton nincs ellentétes akarat, nincs mivel szemben fellépni, mert nincs „más", csak a mindenre kiterjedő önazonosság. Ekkor az ember, felismervén, hogy nem hagyhat semmit önmagán kívül, és hogy nem lehet olyan létező, melylyel nem azonosul, a világban teljesen önmagára lel és egyszersmind túlhatol a világon.

A politika az emberré váló ember útja, azé a létezőé, aki meghasonlott önmagát és világát újra egészben szeretné látni. Ez az *egészség* nemcsak az ideális emberi állapot feltétele, hanem az emberfeletti egyetemesség megismerésének kiindulópontja is, jóllehet ennek vizsgálata témánkon kívül esik. Annyit viszont feltétlenül szükséges megjegyeznünk, hogy az a nem-kettős állapot, amit a céljait megvalósító politikus elér, csupán része annak a mindent átfogó egységnek, amely nemcsak az emberit, hanem valamennyi létállapotot magában foglalja. Noha a politikus közvetlenül nem azt célozza meg, közvetett módon az abszolútum megvalósítását jelöli ki a maga számára, és ideális esetben már emberi tevékenységét is a legfelsőbb egységgel (Istennel) való azonosulás mintájára műveli.[2] A politika útján ezért megkerülhetetlen a – mind *konfesszionális*, mind *religionális* értelemben vett – vallások lényegi ismerete, mert ennek révén tehetünk szert az abszolút egységet illető tudásra, melynek megragadásához az ember önmagában kevés. (Jelenleg sajnos úgy tűnik, komolyan ezzel a céllal nem számol egy politikai erő sem.)

A politika ott kap szerepet, ahol a megbomlott egység helyreállítására igény lép fel. Ahol a világ és a benne helyet foglaló ember, illetve a társadalom és a vezető között keletkezett diszharmóniát felszámolni hivatottak akcióba lépnek. Erre mindaddig szükség lesz, amíg az együttműködés, az organikus együttmozgás maradéktalanul létre nem jön. Szigorúan politikáról csak e restauratív törekvés vonatkozásában lehet beszélni. Ez, ahelyett, hogy a közösség – „biztos recepteken" alapuló, sebészi beavatkozásokkal elért, merőben külsőleges – jólétét akarná, a közösséggel való együttélést, még pontosabban *együttlétezést* teszi meg programjának. Általános hiba és képmutatás, hogy éppen az egyenlő esélyek illúzióját kántáló, a társadalom tagjait erőltetetten egy szintre helyezni próbáló közéleti szereplők azok, akik leginkább eltávolodnak a rájuk bízott emberektől, és kiskirályként, messziről, mechanikusan próbálják azokat kontrollálni. Ez nem egység, és nem politika.

Fontos megérteni: a politika célja nem a jólét, hanem az egység. Az egység az, ami a jólét feltételeit magában foglalja, és nem fordítva. Ez viszont nem gyakorolható, ha nincs erre vonatkozó személyes tapasztalatunk. Könnyen megfigyelhető, hogy az emberi kapcsolatok szintjén milyen plasztikusan megmutatkoznak az adott kor társadalompolitikai sajátosságai, s ezen jelek

[2] Bővebben lásd László András: Metafizikai spiritualitás – metapolicitás – policitás – apolicitás. In uő: *A jobboldaliság alapelvei*. Debrecen, 2013, Kvintesszencia, 20–27. o.

kicsiben történő felismerése segítségül lehet az állami és globális történések, felállások kézzelfoghatóvá tételéhez. Ha – túl a közönséges empátián – nem értettük meg még a szomszédunk gondját, ha nem láttuk át tanárunk felelősségét vagy a falusi gazda gondosságát mint embervoltunk egy-egy modalitását, nem leszünk képesek arra sem, hogy megfelelő képpel rendelkezzünk arról, milyen tendenciák alkotják az immár szétszóródott egységet. Legyen az egy iskolaigazgató, egy családfő vagy egy kertész tevékenysége, tudnunk kell a különböző alegységek szerepét értékelni, képesnek kell lennünk tanulni azokból, egyszersmind – ahol szükséges – felmutatni számukra egy átfogóbb és a teljesség törvényeivel harmonizálóbb példát. Talán nem túlzás részünkről, ha hasonló mondanivalót fedezünk fel a mitológiák és mondák uralkodóinak álruhás történeteiben, melyek az ország lakosaival való szoros azonosságukat, az alattvalók mindennapjaiban való közvetlen jelenlétüket fejezik ki.

Politikai kettősségek

Szorosabban politikai területre evezve, a már említett fő kettősségen belül kétféle dualitás megléte állapítható meg.[3] Az egyik a *kormány* és az *ellenzék* kettőse. Ez, ha a cél tényleg az egység, egy produktív, egymást emelő és ösztönző felállás, ahol a fő irányvonalat a kormány képviseli, a tükreként fellépő ellenzék pedig a szükséges korrekciók megtételének biztosítéka. Ez személyes síkon valamelyest a férfi–nő viszonyban, állami szinten az ország és annak vezetői, globálisan a birodalom központja és perifériája közti viszonyban mutatkozik meg. Egy tevékeny kettősről van szó, melyet az „érted vagyok ellened" elv mozgat, és amellyel nem a másik fél elpusztítása, hanem az azzal való, ellentéteken keresztüli elválaszthatatlanság megvalósítása késztet harcra. Itt a szándék, különböző módon ugyan, de egy irányba mutat. Mindkettő szeme előtt a nemzet élővé tételének, megbonthatatlan összetettségének kialakítása, fenntartása és megerősítése áll, valamint az, hogy felmutassa és megismertesse a valódi összetartozás egyedüli biztosítékaként felmerülő transzcendens célt. Egy ideális államban az ellenzék akkor konfrontálódik a kormánnyal, ha az nem megfelelően prezentálja az egységet, míg a kormány feladata megakadályozni az ellenzék túlkapásait, amelyek nem építő jellegűek és ugyancsak az egység ellenében hatnak. Ekképp lesz közös céljuk a transzcendens egység, az egyként való létezés, amely meghaladja a profán emberi szintet, a sehová sem tartozó részek síkját, hogy mindent magában foglaló egészként egzisztáljon. E kettősség vertikális életmintákat mutat fel, az önfelülmúlás eszméjét, szemben az individuális érvényesülés minőségi perspektívaváltásra képtelen, vak és szétszóródó horizontalitásával – így éri el, hogy az ellentét ne forduljon ellenségeskedésbe.[4]

A másik fajta dualitás a *jobb-* és *baloldaliság* kettősségével nevezhető meg. Míg az előző esetben a felek egymás komplementereiként jelennek meg, ahol egyfajta kontraszt révén kiemelik és tisztázzák egymás feladatát és lényegét, addig itt megtagadásról és kizáró ellentétről kell be-

[3] E megkülönböztetés további szempontjait illetően ld. Horváth Róbert: Dualista-e a jobboldal? *Északi Korona* (Budapest) 18. sz. (2005) 9–10. o.

[4] Vö. „(…) a Tradíció hívei szerint az volt és az volna az ideális, ha a világnak minden szeglete tradicionálisnak lenne nevezhető: így például még az ellenzék is az uralkodó kifejezett híve lenne, vagy két ellentétes módszertanú szellemi közösség is egy és ugyanazon cél érdekében küzdene". Horváth Róbert: Ultrajobboldaliság mint metidealizmus. 1. rész. *Sacrum Imperium* (Budapest) 1–6. sz. (2002) 35. o.

szélnünk. Baloldalinak számít az összes olyan cselekedet, ami az egység mindent előző célját figyelmen kívül hagyja, illetve szándékosan annak ellenében működik. Ha egy baloldali ennek ellenkezőjét állítaná, arról hamar kiderülne, hogy vagy hazudik, vagy nincs tisztában a fogalmakkal. Állításunkban nincs semmi önkény, hiszen nem azért nevezünk valakit egységtagadónak – és így elítélendőnek –, mert baloldali, hanem éppen fordítva: *észlelt, tapasztalható egységtagadásából adódóan nevezzük baloldalinak*. A baloldal leválik és szembefordul, mind külső, mind belső formájában elveti és megveti az egységet.[5]

Az ellentét e második esetben ellenségességet is magában foglal. A kiegészítő kettősség esetében mindkét fél – ha nem is ugyanolyan módszerekkel – ugyanarra törekszik, itt viszont egymással ellentétes az irány. A jobboldal a centrumhoz húz, a baloldal a kerülethez.[6] A jobboldal egységélményből indul ki, és egy még teljesebb egységélményt valósít meg, a baloldal kiindulópontja a kettősség, amelynek nevében végül azt is kettéosztja, amit korábban osztatlanként birtokolt, és egy semmitmondó, értéktelen masszát, álegységet valósít meg. Kettősséget képvisel, mert nem érdekli az ember, sem annak emberfeletti igényei. Nem foglalkoztatja a nemzet, amiben nem tudja és nem is akarja felismerni önmagát. Fokozatosan megfosztja népét természetes szükségleteitől, amiket szinte kizárólag anyagi szintre szűkít.[7] Külsőleg, bábként mozgat, és bár irányít, nem von be, nem hat át, hanem elvág minden utat, ami az átfogóbb egység megéléséhez vezetne. Tudjuk is, hogy miért: *képességeit mérhetetlenül meghaladná a kormányzás olyan módja, amely a valóság valamennyi elemét beépíti és alkalmazza*. Így viszont nem jutna uralomhoz, ami számára – mivel egy gyökeres tévedésből eredő, megszállott érvényesülési törekvés hajtja – elképzelhetetlen. Ezért marad számára a tagadás.

Az egység ellenében működő politikai törekvések – noha nyíltan soha nem mondják ki, minek a jegyében működnek – legfőbb szándéka, hogy elhitesse képviselőiről: különállóak, nem az egység részei, sőt, hogy ők maguk az egység, amelyhez igazodni kell. Ez a felállás jelenleg, és ez okozza helyzetünk nehézségét. Immár majdnem az egész világban azt láthatjuk, hogy mind az ellenzék, mind a kormány az országok megosztott, mechanikus, személytelen gépezetté alakításában működnek közre, és olybá tűnhet, hogy az egység és annak igenlői a mai világban már nem is juthatnak szóhoz. Ez viszont illúzió. Korábban felvetettük, hogy a nem-kettős tapasztalat akár egy barlangban is megélhető, mivel ennek feltételei elsősorban *bensők*. Az, aki képes az énség élményét személyénél tágabb körre vonatkoztatni, máris érvényt szerez az egységnek, függetlenül attól, hogy az hivatalosan, politika-

[5] Mindenki megítélheti maga, miféle élően együttmozgó közösséget tapasztal, vagy milyen élményekkel rendelkezik az említett tevékeny, bensőséges komplementaritást illetően, és hogy ezzel összefüggésben kik azok, akik ma a társadalomban az egység ellen működnek.

[6] Ez a megközelítés mutat rá a legjobban, miért tartják többen bizonyos szempontból szerencsétlennek a jobb- és baloldaliság kifejezést, hiszen a kerület is fontos lenne. Mindez persze nem jelenti azt, hogy e fogalmak ne bírnának továbbra is meghatározó érvényességgel.

[7] Azok a jóhiszeműség látszatát keltő baloldaliak, akik a vallást magánüggyé akarják degradálni, nem is tudják – vagy éppen, jól tudják –, hogy a nem-kettősség, így az élet, milyen rendkívüli és mással nem helyettesíthető dimenzióitól esik el ezáltal a nemzet. Itt megjegyzendő, hogy a baloldal nagyon is tisztában van a vallás átfogó hatásmechanizmusával, amit használni is óhajt, ám éppen abban a despiritualizált és destruktív értelemben, amilyennel – a rosszhiszemű félrevezetés legdurvább formáitól sem visszarettenő – Marx ruházta fel. „A vallás a nép ópiuma" kifejezés nem a vallás természetéről mond el valamit, hanem arról, hogy milyen értelemben akarják ezt bizonyos körök felhasználni.

ilag megnyilatkozott-e. *Ezért – jóllehet látszólag a periférián helyezkedik el – a jobboldal továbbra is a centrumban van, és mindig is ott lesz, még ha a politikai hatalom nincs is a kezében.*[8]

HARC ÉS ELLENSÉG

Illendő volna gyorsan leszámolni azzal a tévképzettel, mely szerint világunkban a közéleti szereplők vagy a háttérben rejtekező befolyásos személyek többsége az egység megvalósítására törekszik. Ide nemcsak azokat értjük, akik bármennyire ügyeskedtek, valamilyen véletlen folytán nem érték el, amit kijelöltek maguknak, hanem azokat is, akik többé-kevésbé tudatosan ezzel szemben ténykednek. Magukat „józannak" és „értelmiséginek" tartók sokasága kerül abba a csapdába, hogy komolyabb megítélés nélkül a mese kategóriájába sorol minden olyan gondolatot, amely az ellenség valódiságának problémájával hozakodik elő. Nos, közöljük velük – még ha túlzottan is ragaszkodnak e divatos, „haladó szellemű" elgondoláshoz –, hogy ellenség márpedig létezik. Ezt a modern idők jelei eléggé igazolják. A tapasztalat azt mutatja, hogy *itt és most (térben és időben) nincs egység*, és ha nincs, lennie kell valakinek, aki nem akarja, hogy legyen, aki szüntelenül ellehetetleníti kettősséget felszámoló próbálkozásainkat. Aki a nem-kettősség jegyében próbára teszi magát, a gyakorlatban megfigyelheti, mekkora ellenerők jelennek meg akár egy egyszerű konstruktív megnyilvánulás esetén; ez szintén egyre nyilvánvalóbbá teszi az ellenség – eleinte rejtettnek tűnő – meglétét.

Az ellenségnek kettős szerepe van. Egyfelől mindent bevet annak érdekében, hogy az egység ne valósulhasson meg semmilyen értelemben sem, másfelől el akarja hitetni, hogy ő nem az egység része, azaz kívülálló, akire – szerinte jogosan – teljesen más szabályok érvényesek. Ez ellen úgy lehet helytállni, hogy magát az ellenséget is az egység részének tekintjük. Nem azért, mintha szándékait tekintve egyetértenénk vele, hanem azért, mert csakis úgy győzhető le valami, ha azt előbb megismertük. Megismerni viszont csak úgy lehetséges az ellenséget, ha bevonjuk a teljességbe.

Tévedés tehát azt állítani, hogy a jobboldal azért alakít ki ellenségképeket, mert azokat ki akarja zárni az egységből. Sokkal közelebb kerülünk az igazsághoz, ha azt mondjuk: nem a jobboldal az, aki elkülöníti és szembefordítja magát bizonyos csoportokkal, hanem egyes csoportok azok, amelyek szembefordulnak vele, a valódi jobboldal szerepe pedig mindebben annyi, hogy ezt „nem átallja" észrevenni. Egyik nagy feladata éppen az, hogy felismerje, mely erők azok, amelyek a különállóság látszatát fenn akarják tartani, hogy ezzel és ezt követően megfelelően integrálja ezeket.

Nem mindegy ugyanakkor, hogy az integrációjuk miképp valósul meg, és itt kerül szóba a harc fontossága. A dualitásnak vannak olyan megnyilvánulási formái, amelyek, míg erejük engedi, szembeszegülnek az igazsággal. Ezeket, természetükből adódóan, nem lehet másképp megsemmisíteni, mint a legelszántabb, legkíméletlenebb harccal. Szükséges belátnunk, hogy az általunk hangoztatott szellemi egység képviseletéhez ez is hozzátartozik. Élesen látnunk és keresnünk kell, mely irányba mutatnak bizonyos tettek, események, és amennyiben olyannal találkozunk (magunkban és másokban egyaránt), *ahol az érvényesülni akarás megelőzi az egységtudatosságot*, határozottan fel kell lépnünk ellene. Azért, mert az ellenség megosztó sajátságai ezt követelik meg. Nem holmi indoko-

[8] Ehhez ma megkövetelik az egység elárulását, ami könnyen tetten érhető, ugyanis a hatalmat – akár tisztában vannak ezzel, akár nem – mindig előbb akarják, mint annak forrását: az egységet. Ez garantálja a hol hosszabb, hol rövidebb időn belül bekövetkező, ám szükségszerű bukást.

latlan harci hevület diktálja ezt, sokkal inkább a mindennapos tapasztalat, hogy az ember úton-útfélen nézeteltérésekbe, viszályokba, azaz egységtagadásba ütközik, amit egészséges igazságérzete nem tűr tovább, és amit a politikusnak – akár az orvosnak a betegséget – joga és kötelessége a megfelelő eszközzel felszámolni.[9]

A nem-kettősség fogalom használatát ez az általános alapélmény indokolja. Az ember ma kettősségek sokaságának szemétdombjára születik. Ezt ismeri, ehhez szokott hozzá, ez emberi életének kiindulópontja. Gyűlölethez, ködös, tisztázatlan ideológiákhoz, a nyíltság és a korrektség hiányához, kishitűséghez, megalkuváshoz idomult lénye. A nem-kettősség nemet mond minderre. Az egység intenzitását az ezek ellen való fellépés révén is fokozza. *Úgy és abban képes egy lenni, az egységet megélni, hogy fellép az ellenség képében megmutatkozó kettősség ellen.* A kettősség elpusztításának aktusa: az osztatlanság megidézésének kulcsa. A ma emberének túlságosan kevés fogalma van a valódi egységről, ami miatt tettek nélkül kevéssé van esélye megízlelni az egybetartozás szépségét, ám ha a kettősség ellen húz kardot, célja iránt tanúsított hűségének hevében megpillanthatja az addig csak szavakban ismert és hitt igazságot.[10]

HIERARCHIA

Ehelyütt kerül képbe a *hierarchia* eszméje. A hierarchia a kettősség és az egység határán felálló formáció, amely ellentéteket még tételez, de ellenséget már nem. Pontosabban szólva: itt már nem értelmezhető olyan entitás, amit ne tudnánk elhelyezni. Ez teszi lehetővé, hogy mindent az egységen belül kezeljünk, de mégsem ugyanolyan súllyal. Például a köztörvényes bűnözők kényszermunkára ítélése lehetőséget teremt olyan emberek számára is az egység jegyében tevékenykedni, akiknek önszántukból ez nem sikerülne, de mégsem vethetők össze azzal, aki éjt nappallá téve azon munkálkodik, hogy minél nagyobb összhangot építsen ki mind benső, mind külső világával. Az egységnek tehát fokozatai vannak, amelyeket nem lerombolni kell, hanem organikus kapcsolatot kialakítani közöttük. Minél szorosabb és közvetlenebb ez a kapcsolat, annál nyilvánvalóbbá válik a nem-kettősség jelenléte.

Egyetlen épeszű ember sem tagadhatja, hogy az egységet nagyobb mértékben birtoklók bizonyos fölénnyel rendelkeznek azokhoz képest, akik nem tudják azt magukénak. Továbbá az sem állítható, hogy bármiféle „esélyegyenlőség" sérülne ez esetben, minthogy a nem-kettősség feltételei mindig és mindenkinek adottak. Megint csak hamis érv, hogy a *valódi* hierarchia magasabb fokán elhelyezkedők elnyomnák a lentebbieket, hiszen feladatuk éppen az, hogy demonstrálják és megtanítsák az alájuk tartozóknak azt az egységet, amit ők maguk már megtapasztaltak (és amit ha nem tennének meg, vétenének az egység ellen). A hierarchia kritikusai ezért óriási hibát

[9] A fizikai megütközés e harcnak csak a végső lehetősége. A példamutató viselkedés, az írás, a szeretet felmutatása ott, ahol ez nem jellemző vagy egy jó érvelés éppúgy elemei a harcnak, amit ajánlatos élesen megkülönböztetni az ösztönvilága által mozgatott ember agressziójától, amely romboláson és pusztításon valóban nem lát tovább.

[10] „Az erőteljes és radikális oppozíció, amit a politikai formációkkal szemben egyre inkább fel kell vennünk az időben előrehaladva, elindulhat a szabadság és egy magasabb értelemben vett egység jegyében is. Tudjuk, hogy van egység túl ezen a romlott és alattomosan megrontó világon, az általa megvalósuló zűrzavaron, és túl azon a látszólagos társadalmi-politikai szabadságon, amit egy nem ismert fensőbb szabadság pótlékaként hirdetnek. Szembenállásunk ennek az eredeti egységnek és magasabb szabadságnak a tudatában megy végbe." Horváth Róbert: Ultrajobboldaliság mint metidealizmus. 2. rész. *Sacrum Imperium* (Budapest) 1–6. sz. (2002) 55. o.

követnek el többnyire felületes vizsgálódásaikkor: ahelyett, hogy azt hangsúlyoznák, semmi sem működőképes az eleven egység megélése és középpontba helyezése nélkül, arra a következtetésre jutnak, hogy a rossz oka a hierarchia, amely megkülönböztet, és ami ezért zsigerből elítélendő. E konklúzió nemcsak megtévesztő – hiszen a hierarchia éppen az egyesítés feltételeit biztosítja –, de elképesztő gőggel fordul a múlt tradicionális társadalmai illetve a jobboldal ellen. Nem képesek annyi intelligenciát tulajdonítani azok képviselőinek, hogy nemesebbet is akarhattak a puszta forma rigorózus megtartásánál.[11]

Sokan nem tudják, vagy nem akarják észrevenni, hogy a hierarchia és bizonyos kettősségek igenlése hátterében egységigenlés áll, és hogy ez utóbbi minden partikuláris megnyilvánulást felülír.[12] A jobboldaliság nem ezekre épít, ezek csak *következményei* annak, amire összpontosít. A baloldal ostobasága, egyszersmind fegyvere (minthogy nemcsak tagadja, de nem is ismeri azt a valóságot, amiről szólunk), hogy a jobboldaliságot mindig egy behatárolt forma képviselőiként próbálja meghatározni, és mint ilyenen – esetlegességéből adódóan – már könnyen fogást talál.[13] Szükséges rámutatnunk, hogy a jobboldaliságot ért vádak soha sem a jobboldaliságra vonatkoznak, hanem azokra a negatívumokra, amiket maga is meg akar szüntetni.

Csak kevesen látják be, hogy a hierarchia ma is ugyanolyan érvényes, még a mindennapjainkat is áthatja – igaz, jóval kisebb intenzitással –, mint kétezer évvel ezelőtt, és ezen a jelen társadalmi berendezkedés sem változtat. Lehet valaki király, anélkül hogy trónra ülne, és minden további nélkül lehet valaki szolga annak ellenére, hogy a pénzén mindent megvehet. Látnunk kell, hogy a hierarchia lényegét, kevésbé feltűnő meglétét semmilyen erőszakos társadalmi átformálás sem képes megszüntetni. Különbségek továbbra is lesznek, és kell is hogy legyenek.

A hierarchia bizonyos fokát elfoglaló személy számára az a tény, hogy van, aki fölötte áll, igazi kegyelem, hiszen így esélye nyílhat rálátni egy kiterjesztettebb egységre. A különböző szintek közötti viszony mester és tanítvány, apa és fiú, tanító és tanuló kettősével írható le, ahol az egység az *átadás* illetve a *felügyelet* révén valósul meg. A nem-kettős állapot nem mesterséges egy szintre hozatalukban keresendő, hanem a két fél *találkozásában*, például magában a *tanításban*. Vannak emberek és csoportok, akik maguktól

[11] Itt ismét szükséges felhívnunk a figyelmet arra, amit a vallás kapcsán mondtunk. Tudunk bizonyos – egyre nagyobb világi befolyással rendelkező baloldali – érdekcsoportokról, akik nemcsak szimpatizálnak a hierarchiával, hanem alkalmazzák is (vö. modern szabadkőművesség), ám ezt olyan értelemben teszik, amivel éppen a jobboldalt vádolják alaptalanul, nevezetesen hogy csak külső formát követnek. A sötét szándékok ügyvivőinek sokkal nagyobb érdeke fűződik az egység, semmint a hierarchia lerombolásához. Szervezeteik összetartásához okvetlenül alkalmazniuk kell az utóbbit, ám ennek már nincs köze semmiféle szentséghez.

[12] A hierarchia szó szerint „szent uralmat" jelent, ami már nevében is egy olyan fenséges harmóniára utal, ami semmi esetre sem jöhetne létre erőszakos és önkényes megkülönböztetésekkel.

[13] Az esetleges támadások megelőzése érdekében például a monarchiát szerencsés lenne – főként korunk zavaros ideológiai közegében – a „nagy egy uralmaként" vagy az „egységes egész uralmaként" is fordítani és értelmezni, tehát olyan államformaként, ami nem-kettős, nem megosztott, nem „külső" vagy „más" által meghatározott, hanem saját, belülről kiinduló, teljességet átölelő, közvetlen. Mert végső soron nem a koronás király az, akit államunk élére akarunk, hanem a nem-kettősség tapasztalata, amit esetleg, de nem feltétlenül a koronás király reprezentálhat. Érdemes Dante *Egyeduralmának* első könyvét (3. kiad. Budapest, 2003, Kossuth Kiadó, 5–35. o.) az említettek szellemében elolvasni, és meglátni, magának a szerzőnek sem egy konkrét – és bizonyos körök számára így önkényesnek ható – forma a kiindulópontja, hanem az emberi egység, amit ő a Szentírás nyomán Békének nevez.

nem ismerik fel, mire hivatottak az életben, míg mások tudják, mire születtek, de azt nem, hogyan bontakoztassák ezt ki. A felsőbb szinteket elfoglalók képesek arra, hogy egyrészt felmutassák egy magasabb egység – mint az egyetlen igaz cél – létét, és ebből következően feltárják, hogy adott pozícióból hogyan képviselhetik legmegfelelőbben azt. Erre azért képesek, mert az egységben való élet lehetővé teszi számukra, hogy mások helyzetébe belehelyezkedjenek, azokkal eggyé váljanak.

A politikai vezető ez esetben nem hódít, nem is egy játékos oda-vissza kölcsönhatás révén teszi szorosabbá a másik féllel való viszonyát, hanem *fölemel*. Az egységgel való kapcsolat itt más jellegű, mint az ellenség vagy akár az ellenzék esetében, mert a kezdeményezés ezúttal az egységből kisebb körben részesülő fél oldaláról is feltétel. A hierarchián belül már nincs szükség sem az ellenség vesztét okozó terjeszkedésre, sem az ellenzéknek célt adó transzcendencia felmutatására, mivel ezek itt adottak. A hierarchia tagjai tudatában vannak az egységnek, de még nem teljes részesei annak, nem élik meg tökéletesen. A politikus feladata az általa képviselt egységet demonstrálni mindazoknak, akik erre nyitottak, már nem egy harci szellem jegyében, sokkal inkább egy kölcsönösen egymás felé forduló átadásban, amit nem a birtokbavétel, hanem a megértés és egy lényegi utánzás határoz meg. A hierarchiában ekképp működhet egyként a kettő. Mind a felső, mind az alsó közös abban, hogy a maguk pozíciójából az abszolút egység irányába néznek, rendelkezésükre álló eszközeiket ennek jegyében alkalmazzák. A hierarchia tehát kevésbé az ellentétek egyesítéséről, mint inkább egy laza és még kiforratlan egység megerősítéséről szól. A nem-kettős megközelítés itt is érvényes: küldetésünk nemet mondani a kettősségekre, de nem azáltal, hogy erőszakosan felszaggatjuk a jogosan kialakuló különbségeket, hanem úgy, hogy egyre harmonikusabb együttműködésre késztetjük az egységet különböző szinteken és formákban képviselő csoportokat.

Összegzés

Minden, ami valóban nem-kettős: szellemi. Mit jelent az, hogy szellemi? Azt, hogy gyökeresen más, mint amit korábban valóságnak gondoltunk. Elhitették velünk, belénk sulykolták, hogy egy hosszas történelmi küzdelem eredményeként mára a „fejlődés" olyan fokára értünk, ami korábban elképzelhetetlen volt. Éppen csak arra nem tanítottak meg, miképp valósítsuk meg az egységet, ami nem függ sem történelemtől, sem technikai túlfejlődéstől. Egyedül azt nem mutatták meg nekünk, mi az emberi kétség és nyomorúság egyetlen, ám mindenkor és mindenhol fellelhető ellenszere. A valódi nem-kettősség szellemi, mert kiemel, megnemesít, és egy magasabb realitással ismertet meg, amelyre a következő politikai műveletek segítségével szerezhetünk érdemet: a komplementer dualitás esetében az *egységben tartás* és a *helyes irányba való terelés;* az ellentétes kettősség esetében a *legyőzés* és a *bevonás;* a hierarchia esetében pedig az *átadás* révén tehetünk a kettősség feloszlatásáért. Fel kell tudnunk ismerni, hogy a dualitás melyik formájával találkozunk, és taktikánkat eszerint kell alkalmaznunk. Az elsőnél a kezdeményezés és a kontroll kézbentartására; a másodiknál egy folyamatos terjeszkedésre, bővülésre; a harmadiknál példamutatásra és szinergiára kell ügyelnünk. Az elszabadult ellenzék, az egészbe be nem illesztett ellenség, és a magára hagyott tanítvány problémája egyaránt arra vezethető vissza, hogy nem sajátítottuk el eléggé az elvet, miszerint a kettősség megszüntetéséhez alaposan ismernünk kell a dualitások természetét. Csak ezt követően válhat jogos követelésünkké jelszavunk: *advaita*.